

дження передбачають проведення комплексного аналізу й оцінки ефективності прикладних аспектів застосування інструментів маркетингових комунікацій на діючих підприємствах, що здатні розробляти та впроваджувати інноваційні продукти.

Література

1. *Kenneth E. Integrated Advertising, Promotion, and Marketing Communications* / Kenneth E. Clow, et al. – 2007.
2. *Гаркавенко С. С. Маркетинг* / С. С. Гаркавенко. – [5-ге вид., доп.]. – К. : Лібра, 2007. – 720 с.
3. *Котлер Ф. Маркетинговый менеджмент* / Ф. Котлер, К. Л. Келлер. – К. : Хімджест, 2008. – 720 с.
4. *Парамонова Т. Составляющие элементы маркетинговых коммуникаций* / Т. Парамонова // *Маркетинг*. – 2005. – № 2. – С. 67-73.
5. *Янковська Г. В. Сутність маркетингових комунікацій* / Г. В. Янковська // *Наука й економіка*. – 2010. – № 4 (20). – С. 98-101.
6. *Дерюгина С. Комплекс маркетинговых коммуникаций : элементы, их формы и содержание* / С. Дерюгина [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL: <http://www.marketing.spb.ru/read/article/a44.htm>
7. *Балабанова Л. В. Организация работы менеджера : учебник* / Л. В. Балабанова. – 2-е вид., перероб. та доп. – К. : ВД «Професіонал», 2007. – 416 с.
8. *Старостіна А. О. Маркетинг : підручник* / А. О. Старостіна, Н. П. Гончарова, С. В. Крикавський. – К. : Знання, 2009. – 1070 с.
9. *Соколов А. В. Социальная коммуникация : учеб.-метод. пособие* / А. В. Соколов. – М. : ИПО Профиздат, 2001. – 224 с.
10. *Формування сучасної теорії та практики маркетингу в умовах глобалізації. Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, аспірантів та студентів* / За заг. ред. проф. В. Д. Базилевича. – К., 2012. – 252 с.

УДК: 333.332:341.1:338.242

И.И. Калина
*кандидат экономических наук, доцент
кафедры менеджмента та маркетинга,
Университет экономики и права «КРОК»*

Гобадзе Звиад
*магистрант кафедры управления
инновационной деятельностью,
Университет экономики и права «КРОК»*

Управление инвестиционными проектами в инновационной сфере

В статье исследованы основные аспекты инвестиционных проектов в инновационной деятельности, а также экономическая эффективность управления инвестиционными проектами для создания новых видов продукции.

Ключевые слова: инвестиционные проекты, инновационная деятельность, управление.

***І.І. Каліна**
кандидат економічних наук, доцент
кафедри менеджменту та маркетингу,
Університет економіки та права «КРОК»*

***Гобадзе Звіад**
магістрант кафедри управління
інноваційною діяльністю,
Університет економіки та права «КРОК»*

Управління інвестиційними проектами в інноваційній сфері

У статті досліджено основні аспекти інвестиційних проектів в інноваційній діяльності, а також економічна ефективність управління інвестиційними проектами для створення нових видів продукції.

Ключові слова: інвестиційні проекти, інноваційна діяльність, управління.

***I.I. Kalina**
PhD in Economics, Associate Professor
of Management and Marketing Department
«KROK» University*

***Gabadze Zviad**
Master Degree Student
Innovation Activity Management Department
«KROK» University*

Management of investment projects in the field of innovations

The paper investigates the main aspects of investment projects in innovation activity, as well as economic efficiency of investment projects management to create new products.

Keywords: Investment projects, innovation activity, management.

Постановка проблеми

Существующее кризисное состояние большинства отраслей национальной экономики не без основания объясняют отсутствием инвестиций. Однако не всегда полученные на реализацию соответствующего проекта инвестиции приводят к позитивным сдвигам в отрасли или хозяйстве региона в целом. Причина этого кроется в низкой эффективности использования привлеченных инвестиций, что требует постоянного контроля осуществляемых в регионе инвестиционных проектов в инновационной сфере [4].

Подтверждение размера инвестиционных расходов, целевого использования выделенных средств, оценка уровня компетенции управленческого персонала, мониторинг текущей финансовой устойчивости заемщика, развитие инновационной деятельности как на предприятии, так и в стране могут быть получены только благодаря налаженной системе внутреннего и внешнего контроля над ходом реализации программы капитальных вложений.

Анализ последних исследований и публикаций

Теорию и практику управления инвестиционными проектами освещали в научных трудах отечественные и зарубежные ученые-экономисты: Г. Александер [11], Дж. Бейли [11], В.М. Геец [3], Н.В. Зинченко [1], Л.С. Кабир [4], Б.Э. Кваснюк [3], А.В. Климашов [6], К.В. Кравченко [5], С.С. Мардарь [7], Дж. Нофсинджер [12], Т.Л. Пляскина [2], Л.А. Савельев [2], Н.И. Савельев [2], В.П. Савчук [8], В.П. Семиноженко [3], А.В. Строкович [10], М.В. Чараева [9], У. Шарп [11], Е.Н. Ястремская [10] и другие. Несмотря на то что всеми авторами признается чрезвычайная важность проблемы поиска путей оптимизации инвестиционных проектов, вопросы ее детализации разработаны недостаточно. В большинстве работ этого направления дается оценка современных тенденций инвестиционного развития, инвестиционной привлекательности в целом, эффективности реализации инвестиционных проектов. Таким образом, актуальность исследований управления инвестиционными проектами в инновационной сфере обусловила необходимость настоящего исследования.

Не решенные ранее части общей проблемы

Прежде всего необходимым является научно-методическое обоснование управления инвестиционными проектами инновационной деятельности, которое влияет на принятие инновационных решений.

На сегодняшний день потребность в инвестициях для структурной перестройки украинской экономики растет. Однако существует ряд нерешенных вопросов, которые являются препятствием на пути привлечения иностранных инвестиций в украинскую экономику для инновационного развития.

Формулирование целей статьи

Целью статьи является исследование управления инвестиционными проектами в инновационной сфере для создания новых видов продукции производственно-технического назначения.

Изложение основного материала исследования

Многие страны уделяют сейчас повышенное внимание развитию производства. Они имеют возможность приобретать новое высокотехнологичное производственное оборудование и заводы, улучшать инфраструктуру, что открывает перспективы для повышения уровня жизни их населения. Инновация по своей природе является не просто определенным направлением науки или технологического процесса. Она требует для своего развития конкурентной среды и капитальных вложений.

Для развития инновационного процесса, прежде всего, требуется: высококвалифицированный научный и технический персонал; солидная научная база, развивающаяся на основе системы высшего образования; относительно рискованные капитальные вложения. Необходимо также постоянно растущий спрос на рынке на результаты инновационной деятельности. Именно изменяющиеся потребности потребителей, желающих приобрести все более совершенную продукцию или услуги, заставляют промышленников, стремящихся превзойти конкурентов, развивать инновационные направления деятельности [1].

Развитие инновационной деятельности становится все более привлекательным для вложения в эту сферу необходимых финансовых средств. Особое значение приобретает защита интеллектуальной собственности, в частности, в виде патентов, которые свидетельствуют о достигнутых значительных результатах, заслуживающих реализации в производстве.

В современных условиях инвестиции выступают важнейшим средством обеспечения высоких темпов развития предприятий, повышения их конкурентоспособности. При этом первоочередное значение приобретает активизация инвестиционной деятельности предприятий приоритетных отраслей промышленности, степень и динамика развития которых выступают главным показателем научно-технического и экономического состояния страны [10].

В наиболее широкой трактовке инвестиции представляют собой вложение капитала с целью последующего его увеличения за счет получаемых доходов. С таким подходом согласны многие ученые экономисты [2]. В контексте нашего исследования важным является то, что с помощью инвестиций в экономической системе предприятия, отрасли и государства происходит процесс капиталообразования, создаются производственные и непроизводственные фонды, осуществляется инновационная деятельность, формируются условия для поступательного экономического роста. Такой подход позволяет согласиться с определением, в котором инвестиции – это экономическая категория, характеризующая процесс вложения инвестиционных ресурсов, которые направляются на простое и расширенное воспроизводство капитала экономической системы, развитие инновационной деятельности с целью постоянного получения большего объема ВВП, дохода в форме предпринимательской прибыли, дивиденда или процента.

Основной задачей инвестиционной деятельности является рост производственного и экономического потенциала предприятия. Стратегия развития любого предприятия с момента ее создания предполагает постоянное увеличение объемов производства продукции и оказания услуг, расширение своей сферы и позиций на рынках товаров и услуг. Реализация указанной стратегии обеспечивается, прежде всего, путем инвестиционной деятельности, в результате чего обновляется, качественно совершенствуется и количественно растет производственный потенциал предприятия, его основные фонды, повышается технический уровень производства и обслуживания, и, в конечном счете, растет экономический потенциал. Темпы производственного и экономического развития компаний, фирм находятся в прямой зависимости от эффективности инвестиционной деятельности [5].

К особенностям инвестиционной деятельности предприятий исследователи относят следующее [12]:

1. Инвестиционная деятельность циклична, поскольку предприятия вначале накапливают инвестиционные средства, затем вкладывают в объекты инвестирования, получают инвестиционную прибыль, снова накапливают инвестиционные средства, и процесс инвестирования повторяется – только на более высоком уровне развития.

2. Инвестиционная деятельность характеризуется неравномерностью по отдельным периодам. Это вызвано необходимостью предварительного накопления инвестиционных ресурсов для начала реализации крупных проектов, использованием благоприятных внешних условий осуществления инвестиционной деятельности, постепенностью формирования внутренних условий для реализации существенных инвестиционных программ.

3. Инвестиционная деятельность носит подчиненный характер к операционной деятельности предприятия, поскольку призвана обеспечить условия возрастания операционной прибыли предприятия путем возрастания операционных доходов за счет увеличения объемов производственно-сбытовой деятельности; снижения удельных операционных затрат за счет своевременной замены изношенного оборудования, устаревших технологий и т.п.

4. Інвестиційна діяльність має різні форми протекання в залежності від часу отримання інвестиційної прибутку і носить довготривалий характер. При послідовному інвестуванні інвестиційна прибуток формується одразу ж після вкладення всіх інвестиційних ресурсів. При паралельному – інвестиційна прибуток з'являється ще до повного завершення процесу інвестування коштів. При інтерв'яльному – інвестиційна прибуток формується через певний час після завершення вкладення коштів.

5. Інвестиційної діяльності притаманні ризики, рівень яких перевищує рівень операційного ризику. Це пов'язано з тим, що в процесі інвестиційної діяльності ризик втрати капіталу має більш високу ймовірність виникнення, ніж при операційній діяльності.

Дослідниками процес інвестиційної діяльності отождествляється з розробкою і реалізацією інвестиційного проекту, включаючи етапи формування інвестиційної ідеї; дослідження і оцінки інвестиційних можливостей; техніко-економічного обґрунтування проекту; підготовки контрактної документації, підготовки проектної документації; здійснення виробництва будівельних і монтажних робіт; експлуатації об'єкта і моніторингу економічних показувачів, а також стадії страхування інвестицій; державне регулювання інвестицій [8]. Однак в даних підходах не відображається етап формування інвестиційних ресурсів, який є основним початковим умовою здійснення інвестиційної діяльності і без якого вона не може бути здійснена [11].

На наш погляд, визначення етапів інвестиційної діяльності повинно виходити з сутності інвестицій, що заключається в їх постійному русі: інвестиційні ресурси – вибір об'єкта інвестування – вкладення інвестицій (інвестиційна програма). Саме сукупність цих перетворень представляють суть інвестиційної діяльності і її етапи. Можливо визначити, що перший етап відображає процес формування інвестиційних ресурсів, а два наступних етапи – використання. Необхідною умовою здійснення всього інвестиційного процесу є отримання ефекту. При цьому шлях до забезпечення ефективного реалізації всіх етапів інвестиційної діяльності лежить через прийняття управлінських рішень [9].

Система принципів і методів розробки і реалізації управлінських рішень, пов'язаних з здійсненням інвестиційної діяльності підприємства, стосується управління інвестиційною діяльністю, основною метою якого є забезпечення найбільш ефективного реалізації його інвестиційної діяльності [6, с. 98].

Це дозволяє узагальнити сутність і зміст інвестиційної діяльності, що представляє процес послідовного здійснення взаємопов'язаних етапів: пошуку інвестиційних ресурсів і їх накопичення, вибору об'єктів інвестування, формування інвестиційної програми і її реалізація, ефективність яких забезпечується управлінням (рисунок).

Таким чином, управління інвестиційною діяльністю підприємства визначає швидкість його економічного розвитку.

Найважливішою складовою інвестиційної діяльності підприємств є врахування певних, в деяких випадках достатньо важливих і суттєвих особливостей окремих галузей національної економіки. Галузеві особливості пов'язані, в першу чергу, з місцем відповідної галузі в національній економіці, її ролі і значення в розв'язанні стратегічних і сучасних завдань; во-друге, з матеріально-технічними особливостями.

Рис. Содержание инвестиционной деятельности предприятия в инновационной сфере
 Источник: усовершенствовано автором на основе [3; 6]

Выводы

Появление новой сферы деятельности – инвестиционного проектирования в инновационной сфере, и ее существенное расширение на принципиально рыночной законодательной и хозяйственной основе делает востребованными и соответствующими специалистами-менеджерами новой формации. Им необходимо не только обладать научными и инженерными знаниями, уметь применить отечественный и, что существенно, гораздо более содержательный зарубежный опыт, накопленный в области самокупаемых инноваций, но также знать и даже предвидеть потребительские свойства новшеств, владеть методами их маркетинга в условиях конкуренции. Главное – они должны уметь выполнить грамотное технико-экономическое обоснование коммерческой эффективности инновационного проекта, дать оценку его технико-технологической реализуемости, адекватную конкретным производственным и финансово-экономическим условиям каждого гипотетического потребителя новшества. Для этого им нужно владеть инструментарием проектного планирования и управления исходя из ресурсных возможностей и прогноза развития товарного рынка.

Литература

1. Зинченко Н. В. Развитие стратегического управления инвестиционной деятельностью организаций Краснодарского края / Н. В. Зинченко // Финансы и кредит. – 2010. – № 24. – С. 62-65.
2. Инвестиционная привлекательность корпораций предпринимательского типа / [Л. А. Савельев, Н. И. Савельев, Т. Л. Пляскина и др.] // Економіка : проблеми теорії та практики. – Днепропетровск : ДНУ. – 2001. – Вып. 82. – С. 88-96.
3. Інноваційно-технологічний розвиток економіки / за ред. акад. НАН України В. М. Гейця, акад. НАН України В. П. Семиноженка, чл.-кор. НАН України Б. Є. Кваснюка. – К. : Фенікс, 2007. – 564 с.
4. Кабир Л. С. Оценка инвестиционной привлекательности предприятия и ее роль в системе инвестиционного менеджмента : обзор / Л.С. Кабир // Финансы и кредит : Научно-

практический и теоретический журнал / Учредитель: АООТ «Фининнова», ТОО НПП «Ареал». – М., 2010. – № 12 (396). – С. 2-17.

5. *Кравченко К. В.* Оцінка фінансового забезпечення інвестиційної діяльності підприємств за рахунок внутрішніх джерел фінансових ресурсів / К. В. Кравченко // Фінансова система держави : проблеми і перспективи розвитку : зб. наук. праць за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції. – К. : ТОВ «ДКС центр», 2011. – С. 232-233.

6. *Климашов А. В.* Механизм реализации инвестиционной стратегии в условиях неявных приоритетов на предприятиях машиностроения : автореф. дис. ... канд. экон. наук по спец. 08.00.05 «Экономика и управление народным хозяйством» [Электронный ресурс] / А. В. Климашов ; Нижегородский государственный университет им. Н. И. Лобачевского. – Н. Новгород, 2008. – 24 с. – Режим доступа : <http://www.unn.ru/pages/disser/412.pdf>

7. *Мардарь С. С.* Задача управления риском в инвестиционной деятельности предприятий / С. С. Мардарь // Экономика и социология. – Кишинев: Академия наук Молдовы, 1998. – Вып. 3. – С. 53-57.

8. *Савчук В. П.* Оценка эффективности инвестиционных проектов [Электронный ресурс] / В. П. Савчук. – Режим доступа : <http://www.cfin.ru/finanalysis/savchuk/10.shtml>

9. *Чараева М. В.* Использование комплексного подхода для оценки эффективности инвестиционных проектов реконструкции энергообъектов / М. В. Чараева // Финансы и кредит. – 2012. – № 33 (513).

10. *Ястремская Е. Н.* Проблемы стратегии инвестирования предприятий / Е. Н. Ястремская, А. В. Строкович // Эффективный менеджмент : сб. статей. – Харьков : Бизнес Информ, 2006. – С. 194-196.

11. *Шарп У.* Инвестиции / У. Шарп, Г. Александер, Дж. Бейли / Пер. с англ. – М. : ИНФРА, 1997. – 1024 с.

12. *Nofsinger J.* Investment Madness: How Psychology Affects Your Invest... and What to Do About It. – London: Financial Times Prentice Hall, 2003. – 626 p.

УДК: 339.138:615:061

І.І. Каліна

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри менеджменту та маркетингу,
Університет економіки та права «КРОК»*

М.В. Віхренко

*магістрант кафедри управління
інноваційною діяльністю,
Університет економіки та права «КРОК»*

Особливості маркетингу інновацій фармацевтичної компанії

У статті розглянуто теоретичні аспекти розроблення та формування маркетингової інноваційної стратегії, а також визначено обґрунтованість товарної політики та її вплив на конкурентоспроможність підприємства. Проаналізовано раціональність вибору методів формування товарної політики та управління товарним асортиментом, його оптимізацію та оновлення з метою досягнення стратегічних цілей фармацевтичного підприємства.

Ключові слова: маркетинг інновацій, фармацевтичний ринок, стратегії, товарна політика.